Dosarul nr. 1r-4/2025
Nr. PIGD 1-23110696-05-1r-06012025

I instanţă
judecătorul Cherdivara Dumitru
judecătoria *****
sediul Central

D E C I Z I E
În numele Legii

26 februarie 2025 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud, sediul Comrat
în componenţa:
preşedintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Fujenco Dmitrii și Colev Grigorii

judecând fără prezența părților la proces, în ordine de recurs, recursul declarat de inculpatul Gherciuc Eduard Eduard împotriva sentinței judecătoriei ***** sediul Central din 31 octombrie 2023, adoptată pe cauza penală privind învinuirea lui:

Gherciuc

de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. c) și art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal al Republicii Moldova,

*Cauza penală s-a aflat pentru judecare la judecătoria ***** sediul Central de la data de 02 august 2023 până la 31 octombrie 2023. (f.d. 1, vol. 2)*

*Judecătoria ***** sediul Central a pronunţat sentinţa la data de 31 octombrie 2023. (f.d. 95-102, vol. 2)*

Cauza penală a parvenit pentru judecare în ordine de recurs la Curtea de Apel, sediul Comrat la data de 06 ianuarie 2025. (f.d.127, vol. 2)

Audiind raportul judecătorului Fujenco Dmitrii pe fondul cauzei, în baza materialelor din dosar și argumentelor prezentate de părți,

C O N S T A T Ă:

<u>În fapt:</u>

Prin sentința judecătoriei ** sediul Central din 31 octombrie 2023, Gherciuc Eduard Eduard*** a fost recunoscut vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. c) și art.186 alin.(2) lit. c), d) Codul Penal al Republicii Moldova și în baza acestei legi în coroborare cu prevederile art. 80^1 alin.(1) Cod penal, cu respectarea prevederilor art. 364^1 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, i s-a stabilit pedeapsa

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal lui Gherciuc Eduard i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate pe un termen de 2 (doi) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei aplicate lui Gherciuc Eduard s-a dispus de a fi calculat din data pronunțării prezentei sentințe 31.10.2023, cu includerea în termenul executării pedepsei perioadei reținerii și aflării în stare de arest preventiv de la 12.07.2023 până la 31.10.2023.

S-a dispus menținerea măsurii preventive aplicate în privința inculpatului Gherciuc Eduard sub formă de arest preventiv, până la intrarea sentinței în vigoare.

S-a dispus încasarea din contul lui Gherciuc Eduard în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 224 lei. (f.d. 95-102, vol. 2)

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanţa de fond a reținut, că Gherciuc Eduard, în timpul zilei de 22 iunie 2023, ora exactă nu a fost stabilită, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin deteriorarea unui geam, a pătruns în casa de locuit a cet. Cojocari Elena, locuitoarea *****, r. ***** de unde, tainic, a sustras un inel din argint cu piatră semiprețioasă cu greutatea de 4.6 gr cu prețul de 460 lei; un inel de aur cu piatră semiprețioasă cu greutatea de 2.5 gr cu costul de 3750 lei; un inel din au cu pietre semiprețioase cu greutatea de 4.33 gr cu costul de 6495 lei; un lănțișor din aur cu greutatea de 8.66 gr cu costul de 12990 lei; o pereche de căști pentru telefonul mobil cu prețul de 100 lei; un breloc cu costul de 50 lei; o cutie de cafea ” Nescafe,, cu capacitatea de 100 grame

cu costul de 61,00 lei; un pachet de ceai ”Lisma,, cu costul de 21.00 lei; un kg de prăjituri” Alisa,, cu costul de 62 lei; 10 ouă cu costul de 22 lei; 1,5 kg de pulpe congelate cu costul de 63 lei; 0,5 kg de pelmeni cu costul de 22 lei; 1 cutie de lapte condensat cu costul de 34 lei, bunuri în sumă totală de 24130 lei, ceea ce constituie 2.06 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern pentru anul 2023, pe care le-a însușit.

Tot el, Gherciuc Eduard, continuând acțiunile ilegale îndreptate la sustragerea pe ascuns a bunurilor din avutul altei persoane, la 12 iulie 2023, în intervalul de timp orele 08:30-11:00, prin deschiderea unui geam, a pătruns în casa de locuit a cet. Guțu Mihail locuitorul ***** r. ***** de unde, tainic, a sustras un telefon mobil de model ” Samsung GTE-108IT” cu costul de 400 lei și 8300 lei, bunuri pe care le-a însușit, astfel cauzându-i părții vătămate Guțu Mihail daune în proporții considerabile în sumă totală de 8700 lei, ceea ce constituie 0,74 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern pentru anul 2023,

Solicitarea și argumentele recursului:

La data de 05 decembrie 2024, inculpatul Gherciuc Eduard nefiind de acord cu sentința emisă de instanța de fond, a depus recurs asupra acesteia prin care a solicitat, admiterea recursului, casarea sentinței 31 octombrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri. (f.d. 120)

Argumentele părților:

Cauza în ordinea de recurs a fost examinată fără participanții la proces, or, potrivit prevederilor art. 447 Cod de procedură penală, *(1) Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței*.

Astfel, la data de 09 ianuarie 2025, în adresa participanților la proces a fost expediată notificare, prin care s-a acordat părților la proces termen pentru depunerea referinței la cererea de recurs. (f.d. 130)

Aprecierea instanței de recurs:

Examinând și analizând sentința atacată prin prisma motivelor de recurs formulate și a referințelor depuse, instanța de recurs a ajuns la concluzia că recursul declarat de inculpatul Gherciuc Eduard urmează a fi respins ca fiind depus peste termen, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanţa respinge recursul, menţinând hotărîrea*

atacată, dacă recursul este depus peste termen.

Potrivit prevederilor art. 439 Cod de procedură penală, *(1) Termenul de recurs împotriva hotărârilor pentru care legea nu prevede calea de atac a apelului este de 15 zile de la data pronunţării hotărîrii. (2) Data de la care curge termenul recursului, repunerea în termen, declararea peste termen a recursului şi retragerea recursului se reglementează de prevederile* ***art. 402-407****, care se aplică în mod corespunzător*.

Din materialele dosarului Colegiul judiciar constată că, cauza penală de învinuire a lui Gherciuc Eduard a fost examinată cu prezența acestuia, faptul dat confirmându-se prin procesul-verbal al ședinței de judecată. (f.d. 94)

Totodată, Colegiul reține că sentința instanței de fond a fost pronunțată la data de

31 octombrie 2023, iar potrivit normelor art. 439 alin. (1) Cod de procedură penală, aceasta urma a fi contestată cu recurs până la data de ***15 noiembrie 2023***, inclusiv.

Contrar faptului dat, instanța de recurs stabilește că inculpatul Gherciuc Eduard a înaintat recurs asupra sentinței din 31 octombrie 2023 abia la data de 02 decembrie 2024, fapt confirmat prin ștampila poștală aplicată pe plicul expediat de acesta (f.d.120), care a fost primită de Curtea de Apel Chișinău la 05 decembrie 2024, ceea ce este confirmat prin ștampila corespondenței de intrare.

Astfel, se conchide că inculpatul Gherciuc Eduard a avut dreptul legal de a înainta recurs asupra hotărârii emise de instanța de fond în termen de 15 zile de la data de 31 octombrie 2023, care este data emiterii hotărârii motivate de instanța de fond.

În conformitate cu practica Curții Europene a Drepturilor Omului, „pentru ca procedurile să fie corecte, așa cum prevede art. 6 alin. (1) din Convenție, instanța trebuie să examineze în mod corespunzător observațiile, argumentele și probele prezentat de către părți, fără a fi părtinitoare în aprecierea aplicabilității acestora la decizia sa”, (cauza *Krasulya contra Federației Ruse,* plângerea nr. 12365/03, hotărârea din 22 februarie 2007, §50; cauza *Van Kük contra Germaniei, 35968/97, §§ 47, 48, CEDO 2003-VII,* cazul *Kraska contra Elveției,* din 19 aprilie 1993, Seria A, nr. 254-B, § 30).

Faţă de cele ce preced, Colegiul reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în cauza *Sutter contra Elveţiei*, din 24 februarie 1984, a considerat că

„*exigența de publicitate a deciziilor nu trebuie neapărat să ia forma unei lecturi în voce a hotărârii în cazul când hotărârea este publicată, înmânată sau expediată părţilor.* ***De la data pronunţării hotărârii începe a curge termenul de exercitare a căii de atac***”.

Conform art. 403 alin. (1) Cod de procedură penală, *apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanţa de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale*.

Din conținutul normei date se specifică că, repunerea în termen a recursului reprezintă mijlocul procesual prin care titularul dreptului de recurs, care nu a putut declara recurs din cauze independente de voința lui, este repus în dreptul din care fusese decăzut după expirarea termenului de depunere a recursului.

Repunerea în termen se operează doar având prezente două condiții cumulative: *întârzierea a fost determinată din motive întemeiate*: calamitate naturală, accident, boală, ș.a., pe care apreciindu-le instanța de recurs va constata dacă situația invocată de recurent constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării recursului; *apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale*. Aceste condiții privindu-l doar pe inculpat și partea civilmente responsabilă.

Instanța de recurs menționează că termenul de înaintare a recursului este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. Termenul respectiv este ***absolut*** şi are ***caracter imperativ***, adică depăşirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, acesta urmează a fi respins ca declarat peste termen, cu excepţia când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, însă, la caz, această din urmă premisă nu s-a confirmat.

Mai mult ca atât, se menționează că, partea care a omis termenul de declarare a recursului este obligată să prezinte dovezi instanţei prin care să-şi argumenteze temeinicia omisiunii respective și să solicite în mod expres repunerea în termen de depunere a recursului, fapt care nu a fost respectat de inculpatul Gherciuc Eduard.

Colegiul judiciar menționează că, potrivit prevederilor art. 230 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, *termene în procesul penal sânt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acţiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod. În cazul în care pentru exercitarea unui*

drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, termenul de înaintare a recursului este un termen procesual legal, durata lui este stabilită exhaustiv prin lege, acesta fiind absolut şi având un caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac corespunzătoare.

E de notat faptul că, reieșind din orientările jurisprudențiale formulate de Curtea Supremă de Justiţie, momentul de la care începe să curgă termenul de atac este clar reglementat de lege - el fiind, în mod exclusiv, ***acela al pronunțării deciziei*** - nu numai pentru că astfel este reglementată cea mai eficace modalitate de luare la cunoștință a celor hotărâte de instanţă, dar şi pentru că acest moment este punctul de plecare al unui termen, a cărui depășire duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

În hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului în cauza *Van Harn contra Germaniei*, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Curtea reiterează că, *„... recurentul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanţă şi* ***de a contesta în termenul legal hotărârea primei instanţei****,..."* fapt însă ignorat de recurentul din speță, ceea ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea cererii de recurs.

În astfel de circumstanțe, Colegiul denotă că nu urmează a fi examinat fondul recursului declarat de inculpatul Gherciuc Eduard, deoarece soluția de respingere a recursului ca depus peste termen sau inadmisibil nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanţa de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Pentru motivele expuse mai sus, Colegiul judiciar va respinge recursul depus de inculpatul Gherciuc Eduard împotriva sentinței Judecătoriei ***** sediul Central din 31 octombrie 2023, ca depus peste termen, cu menținerea sentinței atacate.

În urma celor supra invocate și în conformitate cu prevederile art. art. 447-448, art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. b) Cod de procedură penală al RM, Colegiul judiciar

D E C I D E:

Se respinge ca depus peste termen recursul declarat de inculpatul Gherciuc Eduard.

Se menține sentința judecătoriei ***** sediul Central din 31 octombrie 2023, adoptată pe cauza penală de învinuire a lui ***Gherciuc Eduard Eduard*** de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. c) și art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal al Republicii Moldova.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele completului,
judecător: Judecător: Judecător:

MIRONOV Andrei FUJENCO Dmitrii COLEV Grigori